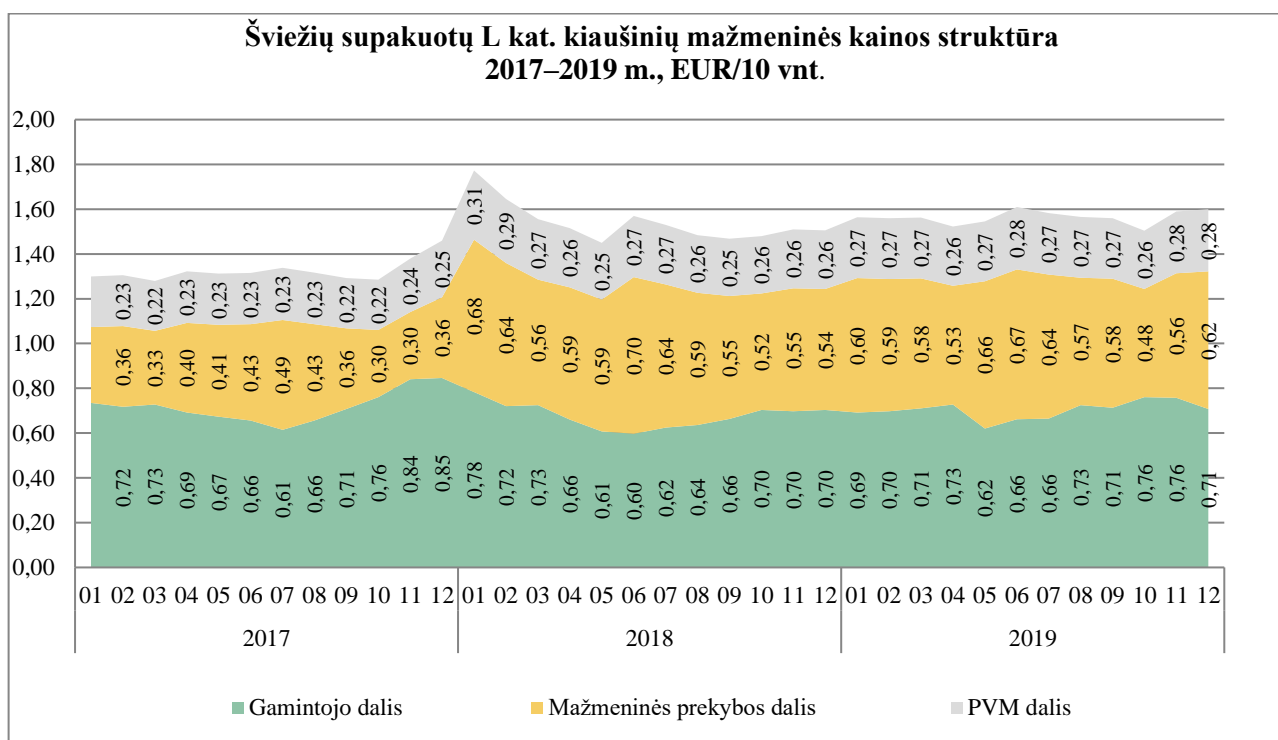

2019 m. IV KETVIRČIO KIAUŠINIŲ RINKOS APŽVALGA

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, mažmeninės prekybos dalis **L kategorijos** kiaušinių kainų grandinėje sumažėjo 7,42 proc. (nuo 37,98 iki 35,16 proc.), o gamintojų padidėjo 6,31 proc. (nuo 44,67 iki 47,49 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

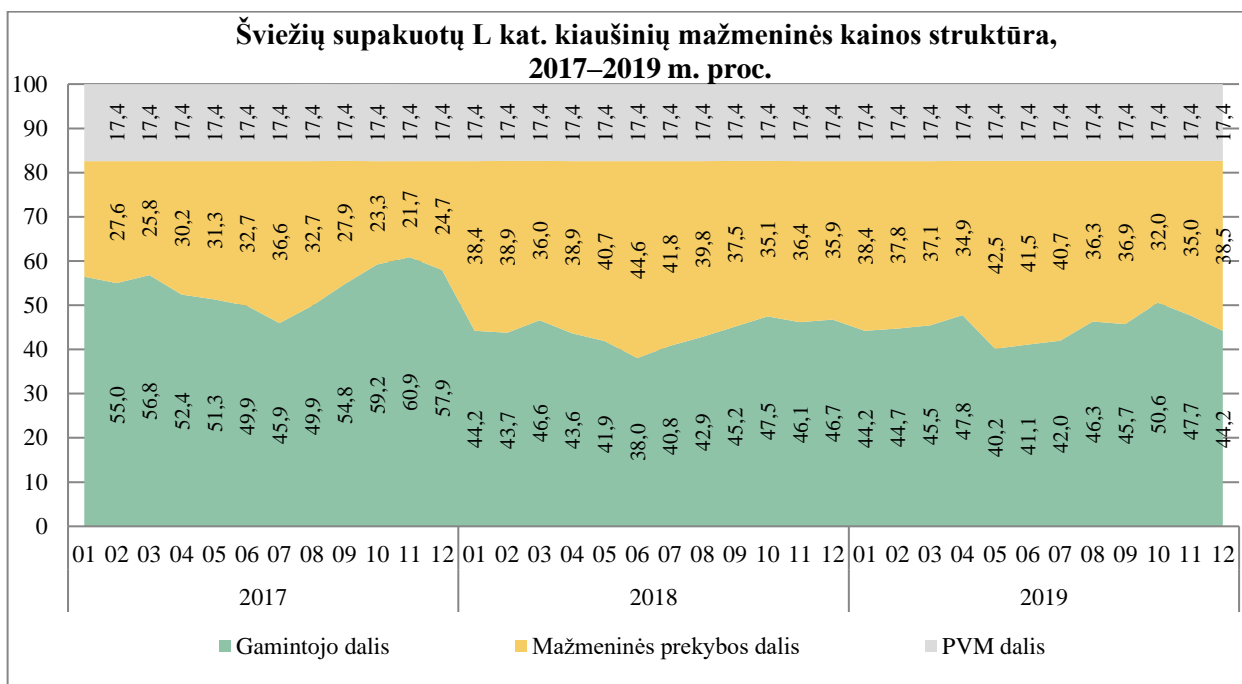

Pastaba. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas nenaudojamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės, o nuo 2018 m. neįtraukiamos prekybos tinklų privačių prekių ženklų produktų kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Analizuojamu laikotarpiu L kategorijos kiaušinių kainų grandinėje mažmeninės prekybos dalis, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, sumažėjo 2,82 proc. punkto (iki 35,16 proc.), o gamintojų dalis atitinkamai padidėjo 2,82 proc. punkto (iki 47,49 proc.), PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

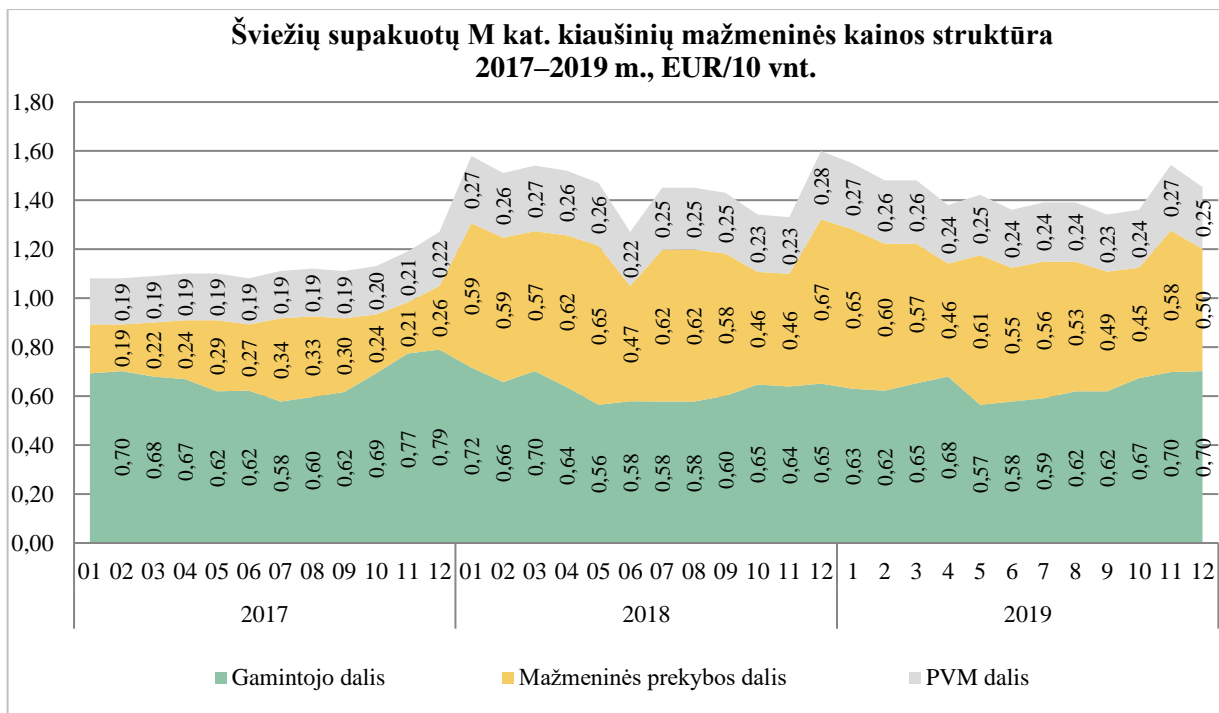
2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, vidutinė **mažmeninė** L kat. kiaušinių kaina (neįskaitant akcinių) Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse sumažėjo 0,28 proc. (0,01 EUR/10 vnt.), tačiau, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, buvo 4,43 proc. didesnė.

Pastaba. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas nenaudojamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės, o nuo 2018 m. neįtraukiamos prekybos tinklų privačių prekių ženklų produktų kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

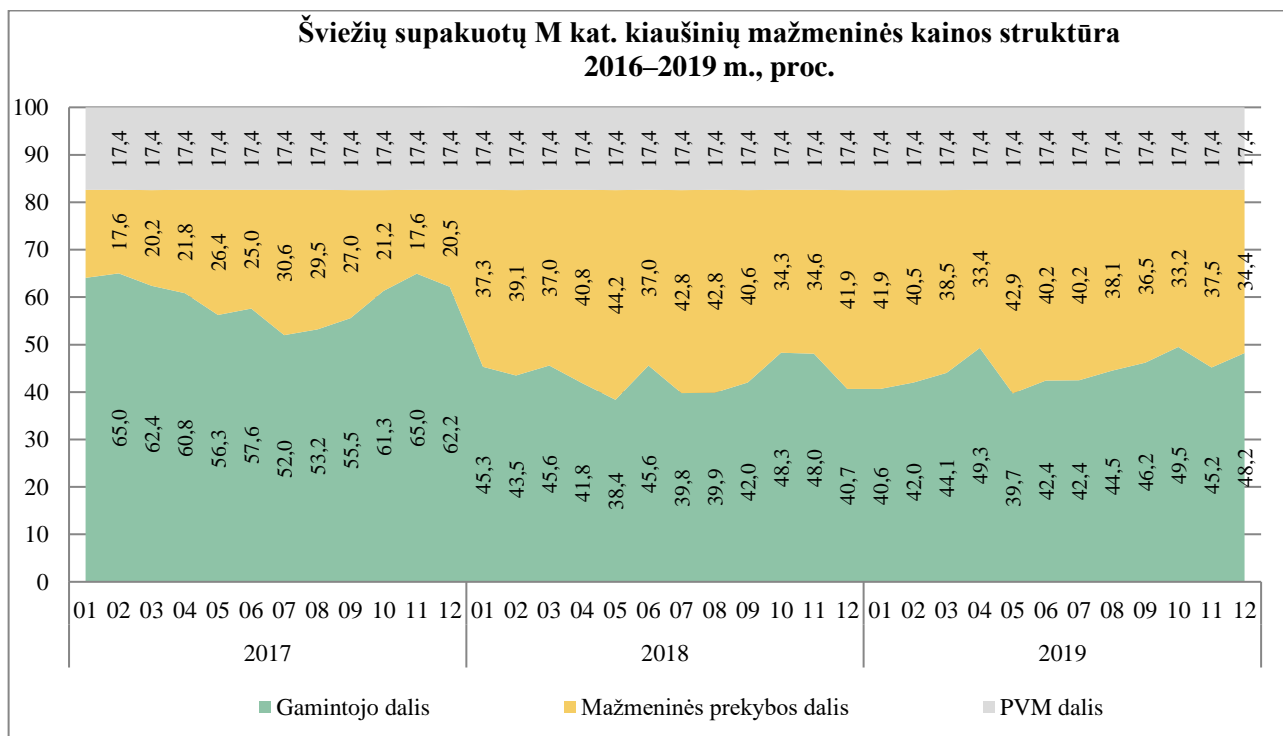
2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, Lietuvos įmonėse gautų šviežių supakuotų L kategorijos kiaušinių vidutinė didmeninė **gamintojo** kaina padidėjo 5,90 proc.(0,04 EUR/10 vnt.) ir buvo 5,50 proc. didesnė nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu.

Pastaba. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas nenaudojamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės, o nuo 2018 m. neįtraukiamos prekybos tinklų privačių prekių ženklų produktų kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, mažmeninės prekybos dalis **M kategorijos** kiaušinių kainų grandinėje sumažėjo 8,48 proc. (nuo 38,25 iki 35,01 proc.), o gamintojų dalis padidėjo 7,31 proc. (nuo 44,39 iki 47,64 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

Pastaba. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas nenaudojamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės, o nuo 2018 m. neįtraukiamos prekybos tinklų privačių prekių ženklų produktų kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Analizuojamu laikotarpiu M kategorijos kiaušinių kainų grandinėje mažmeninės prekybos dalis, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, sumažėjo 3,24 proc. punkto (iki 35,01 proc.), o gamintojų dalis padidėjo 3,24 proc. punkto (iki 47,64 proc.), PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, vidutinė **mažmeninė** M kat. kiaušinių kaina (neįskaitant akcinių) Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse padidėjo 5,72 proc. (0,08 EUR/10 vnt.) ir buvo 2,01 proc. didesnė nei praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, Lietuvos įmonėse gautų šviežių supakuotų M kategorijos kiaušinių vidutinė **gamintojo** kaina padidėjo 13,29 proc. ir buvo 6,75 proc. didesnė nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu.

ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS) duomenimis, mažmeninės **L kategorijos** kiaušinių kainos, įpusėjęs 2019 m. IV ketvirčiui, kai kuriose ES šalių sostinėse didėjo. 2019 m. 49 sav., palyginti su 36 sav., labiausia kainos didėjo Prahoje (12,73 proc.). Rygoje analizuojamu laikotarpiu L kat. kiaušiniai buvo net 47,72 proc. brangesni nei Vilniuje. Lenkijos statistikos departamento duomenimis, vidutinė mažmeninė kiaušinių kaina Lenkijoje 2019 m. IV ketvirtį sudarė 1,49 EUR/10 vnt. ir buvo 2,76 proc. aukštesnė nei III ketvirtį.

**Mažmeninės L kat. kiaušinių kainos kai kuriose ES šalių sostinėse
2017–2019 m., EUR/10 vnt.**

	2017				2018			2019				Pokytis %	
	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	ketvirčio	metų
Vilniuje	1,41	1,43	1,4	1,54	1,55	1,39	1,39	1,40	1,35	1,34	1,32	-1,49	-5,04
Rygoje	-	-	1,5	-	-	-	1,92	1,96	1,99	1,88	1,95	3,72	1,56
Prahoje	1,06	1,16	1,23	1,73	1,67	1,54	1,19	0,99	1,18	1,10	1,24	12,73	4,20
Budapešte	1,27	1,27	1,12	1,9	1,01	1,42	1,35	1,49	1,42	1,37	1,34	-2,19	-0,74

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS) duomenimis, vištų kiaušinių gavyba Lietuvos įmonėse 2019 m. IV ketvirtį sudarė 159,215 mln. vnt. ir, palyginti su III ketvirčiu, sumažėjo 9,83 proc., o palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu – 12,46 proc. Kiaušinių gavybos sumažėjimui analizuojamu laikotarpiu turėjo įtakos sezoniškumas ir didelė pigesnės importuotos produkcijos pasiūla.

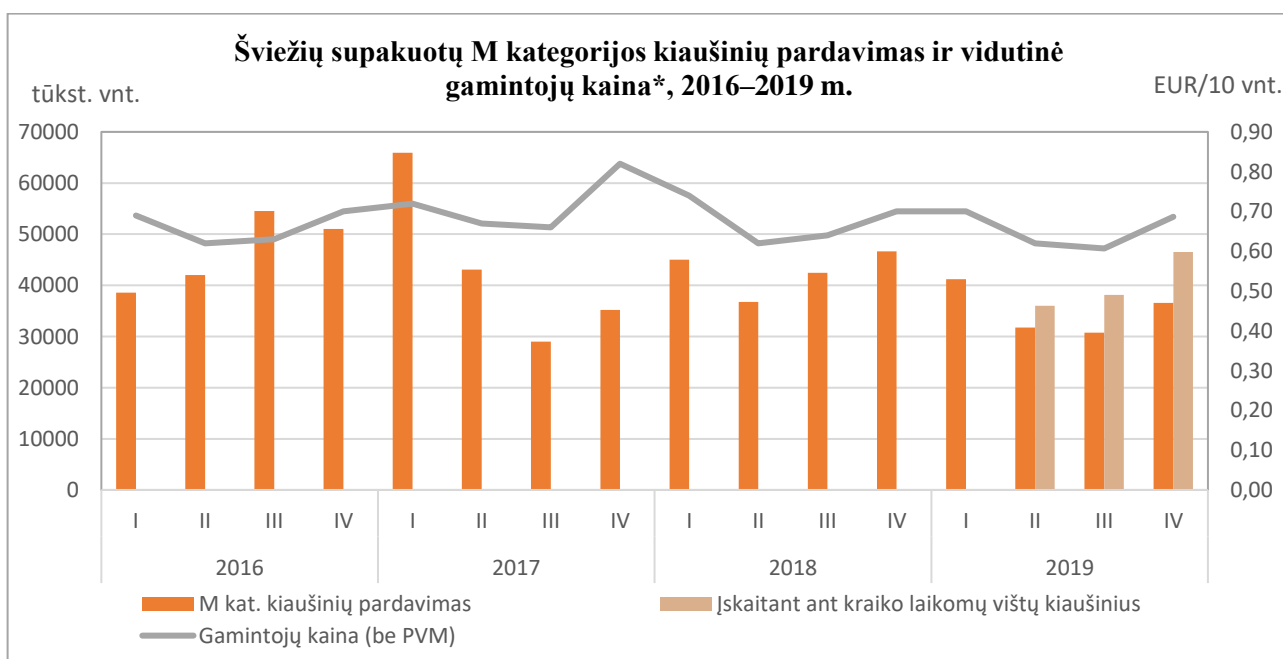
2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, šviežių supakuotų **L kat.** kiaušinių pardavimo apimtys padidėjo 17,30 proc. ir buvo 4,45 proc. mažesnės nei prieš metus. Tačiau įskaitant ant kraiko laikomų vištų L kat. kiaušinius šių kiaušinių parduota 4,76 proc. daugiau nei prieš metus. Didmeninė gamintojų (narvuose laikomų vištų kiaušinių) kaina analizuojamu laikotarpiu padidėjo 5,41 proc., iki 0,69 EUR/10 vnt., ir buvo 9,48 proc. aukštesnė nei prieš metus.

*naruose laikomų vištų L kat. kiaušinių gamintojų kaina

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMRIS)

M kat. kiaušinių pardavimo apimtys 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, padidėjo 18,81 proc., o įskaitant ant kraiko laikomų vištų kiaušinius – 21,91 proc. Tačiau, palyginti su praėjusių metų analizuojamu laikotarpiu, M kat. kiaušinių parduota 21,60 proc. mažiau. Didmeninė **gamintojų** M kat. kiaušinių kaina analizuojamu laikotarpiu padidėjo 13,29 proc., iki 0,69 EUR/ 10 vnt.

*naruose laikomų vištų L kat. kiaušinių gamintojų kaina

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMRIS)

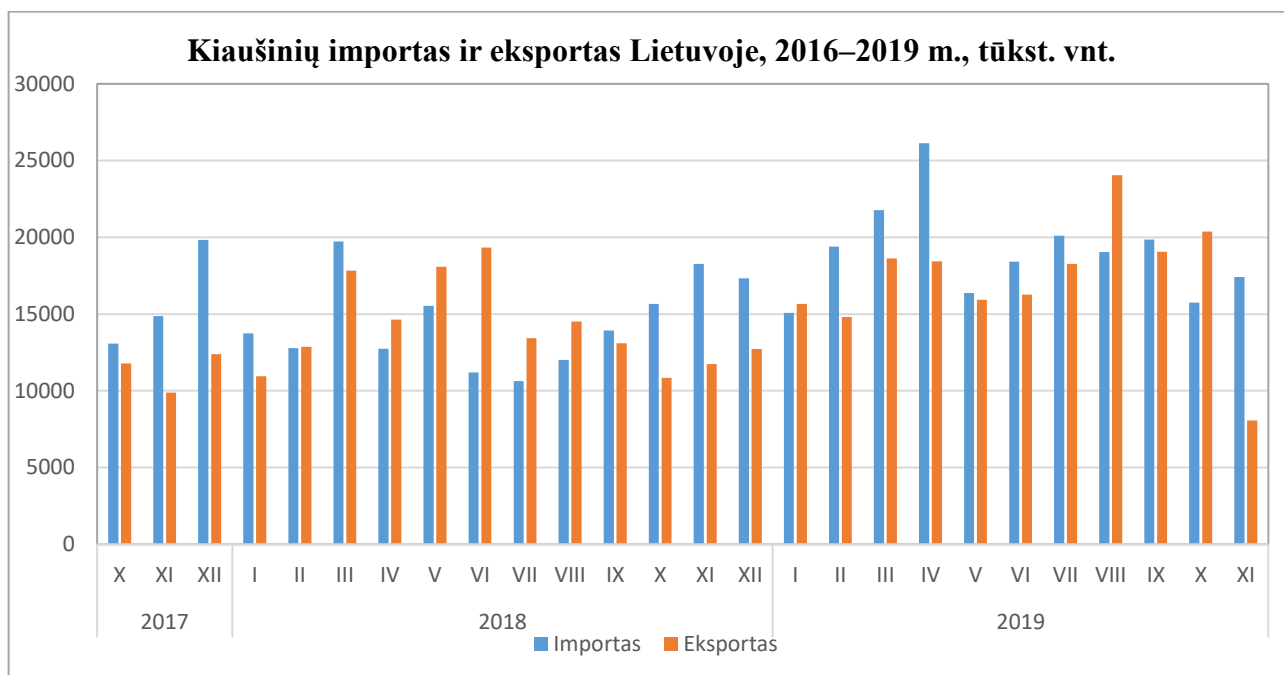
2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, didmeninės gamintojų kainos kaimyninėse šalyse didėjo. Labiausiai vidutinės didmeninės kiaušinių (L ir M kat.) kainos didėjo Lenkijoje 13,19 proc. (iki 8,83 EUR/100 vnt.) ir Lietuvoje 9,41 proc. (7,17 EUR/100 vnt.). Tačiau didmeninė lietuviškų kiaušinių kaina išliko mažiausia tarp kaimyninių šalių.

**Vidutinės (L–M kat.) didmeninės šviežių supakuotų kiaušinių kainos kai kuriose Europos valstybėse
2018 m. I ketvirtį – 2019 m. IV ketvirtį, EUR/100 vnt.**

	2018				2019				Pokytis, %	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	ketvirčio	metų
Lietuva	7,13	6,10	6,13	6,68	6,61	6,31	6,55	7,17	9,41	7,34
Latvija	8,29	6,41	6,57	7,39	6,91	6,68	6,87	7,48	8,94	1,33
Estija	8,43	7,35	7,09	8,59	9,01	8,63	8,85	8,85	-0,05	3,03
Lenkija	9,98	8,33	7,35	7,70	7,44	7,43	7,80	8,83	13,19	14,72

Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS), ZSRIR, LVAEI, EKI

Statistikos departamento duomenimis, 2019 spalio–lapkričio mėn. buvo importuota 33,16 mln. vnt. kiaušinių (KN 0407) – 2,25 proc. mažiau nei tuo pačiu 2018 m. laikotarpiu. Kiaušinių importo vertė analizuojamu laikotarpiu buvo 10,09 proc. didesnė nei prieš metus. Pagrindinės kiaušinių importo šalys partnerės buvo Latvija (23,25 mln. vnt.) ir Lenkija (5,57 mln. vnt.).

Šaltinis *STD*

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, kiaušinių eksportas 2019 m. spalio–lapkričio mėn. sudarė 28,56 mln. vnt. ir, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 25,92 proc. Kiaušinių eksporto vertė analizuojamu laikotarpiu sudarė 1 913,86 tūkst. EUR ir buvo 33,50 proc. didesnė nei 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu. Pagrindinės kiaušinių eksporto šalys buvo Latvija (12,503 mln. vnt.), Lenkija (6,552 mln. vnt.), Vengrija (3,611 mln. vnt.), Estija (2, 683 mln. vnt.) ir Vokietija (1,86 mln. vnt.).

Europos Komisijos duomenimis, 2019 m. IV ketvirtį vidutinė (L–M kat.) didmeninė šviežių supakuotų kiaušinių kaina ES šalyse sudarė 139,51 EUR/100 kg ir buvo 5,69 proc. didesnė nei III ketvirtį ir 12,23 proc. didesnė nei 2018 IV ketvirtį.¹

Prognozuojama, kad kiaušinių gavyba ES turėtų sudaryti 7,38 mln. t – 2,3 proc. daugiau nei 2018 m. ir 4,6 proc. daugiau nei 2017 m.

Kiaušinių kainos kitose pasaulio šalyse III šių metų ketvirtį išliko žemesnės nei ES. 2019 m. 45 sav. (2019 11 04–10) duomenimis, vidutinė didmeninė kiaušinių kaina JAV buvo 15,23 proc. žemesnė (114,87 EUR/100 kg), Indijoje 28,45 proc. žemesnė (82,18 EUR/100 kg), Brazilijoje 34,12 proc. žemesnė (89,25 EUR/100 kg) už vidutinę ES kainą (131,37 EUR/100 kg).¹

Remiantis USDA prognozėmis, 2020 m. I ketvirtį palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, kiaušinių gavyba JAV turėtų padidėti 1,33 proc. (iki 2,45 mlrd. vnt.). Prognozuojama, kad, padidėjus kiaušinių gavybai, L kategorijos kiaušinių didmeninė kaina analizuojamu laikotarpiu turėtų būti 20,6 proc. žemesnė nei 2019 m. IV ketvirtį ir 13,3 proc. žemesnė nei prieš metus.²

2019 m. sausio–lapkričio mėn., palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, importas į ES iš trečiųjų šalių sumažėjo 21,03 proc. Daugiausia kiaušinių šiuo laikotarpiu importuota iš Ukrainos (11,44 mln. t arba 13,5 proc. mažiau), JAV (4,76 mln. t arba 25,2 proc. mažiau), Argentinos (1,26 mln. t arba 33 proc. mažiau) ir Albanijos (1,05 mln. t arba 9,2 proc. daugiau). Kiaušinių importas Kinijos analizuojamu laikotarpiu padidėjo 2,2 karto (iki 616 tūkst. t). Kiaušinių eksportas ES 2019 m. sausio–lapkričio mėn. padidėjo 10,8 proc., iki 220,951 tūkst. t. Daugiausia kiaušinių eksportuota į Japoniją (70,861 tūkst. t arba 30,8 proc. daugiau nei prieš metus) ir Šveicariją (37,121 tūkst. t. arba 1,9 proc. daugiau).¹

Papildomai naudoti informacijos šaltiniai:

¹https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/dashboards/eggs-dashboard_en.pdf

²<https://www.ers.usda.gov/webdocs/publications/95712/ldp-m-307.pdf?v=2677.7>

IŠVADOS

- 1) 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, L ir M kat. kiaušinių kainų grandinėse mažmeninės prekybos dalis padidėjo 7,42–8,48 proc., o gamintojų dalis padidėjo 6,31–7,31 proc. Analizuojamu laikotarpiu L kat. kiaušinių mažmeninė kaina sumažėjo 0,28 proc., o M kat. kiaušinių – 5,72 proc.
- 2) Analizuojamu laikotarpiu didmeninės L ir M kat. kiaušinių gamintojų kainos Lietuvoje įmonėse atitinkamai padidėjo 5,90 ir 13,29 proc. Tam įtakos galėjo turėti dėl sezoniškumo sumažėjusi kiaušinių gavyba bei padidėję pardavimai vidaus rinkoje.
- 3) 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, L kat. kiaušinių pardavimas vidaus rinkoje padidėjo 17,30 proc., o M kat. – 18,81 proc.
- 4) Mažmeninių šviežių supakuotų L ir M kat. kiaušinių kainų padidėjimui galėjo turėti dėl mažesnės pasiūlos padidėjusi gamintojo kaina ir aukštesnės kainos kaimyninėse šalyse.
- 5) Atsižvelgiant į praėjusių metų to paties laikotarpio tendencijas 2020 m. I ketvirtį L ir M kat. kiaušinių kainos turėtų išlikti panašios arba šiek tiek sumažėti.